

Minnesanteckningar

Samverkansråd för biologisk mångfald

Sammanfattning från år 2021

Gruppen sammanträdde digitalt den 7 mars och hade en fältdag den 4 oktober

I gruppen finns Tomas Björkesten (SKS), Brita Broberg (Naturskyddsföreningen), Jan-Erik Harrysson (Södra), Monica Johansson (Nässjö kommun), Anne Andersson (Trafikverket), Ola Lundmark (RJL), Magnus Apelqvist (Biosfärsområdesföreningen Östra Vätterbranterna), Henrick Blank (Lst), Sofia Ellergård (Lst)

Från Länsstyrelsen

Landsbygdsprogrammets budget är beslutad. Programmet förlängs 2021–2022. Det finns pengar att söka till projekt som främjar natur och kultur (3,4 miljoner till länet). Stöd för rovdjursavvisande stängsel finns också att söka. Överlag är budgeten bra. Det görs en våtmarkssatsning och det finns framför allt pengar inom LONA och LOVA. Det är pengar över nationellt när det gäller LONA och det går att söka medel till och med den 12 april. Det sker också en satsning på pollinatörer och ekosystemtjänster kring det. Satsning har även skett på arbetet med invasiva främmande arter. Tid läggs även på det nya vargreviret i Mullsjö kommun.

Från Skogsstyrelsen

Uppdrag från Regeringen: hyggesfritt skogsbruk. Det är många aktörer inom detta område och en definition om vad det egentligen innebär behövs, det finns i nuläget många olika tolkningar. Fyra digitala träffar är planerade.

Det sker en våtmarkssatsning och ett ökat hållbarhetstänk i produktionsskog. Man kan söka pengar och rådgivning för skogens miljövården.

Från Södra

Inga träffar fysiskt men via informationstidning diskuterat värdet av biologisk mångfald och död ved.

Från Region Jönköpings län

Jobbar tillsammans med JU för att ta tag i den regionala livsmedelsstrategin samt fortsatt arbete med Grip on life. Stort jobb med handlingsplaner och regional utveckling

Från Biosfärsområdesföreningen Östra Vätterbranterna

Det största nu pågående arbetet är att biosfärsområdet ska utvärderas av UNESCO under året. Utvärdering sker alltid med 10-årsintervall och ett nytt program ska beslutas för nästkommande period.

De arbetar med en rapport om ekologiskt funktionella lövskogar som baseras på ett landskap i balans och koppling mellan biologisk mångfald och resursutnyttjande.

En rapport med stöd av WWF har sammanställts om hur producenter och konsumenter sammanförs.

Från Trafikverket

De arbetar med artrika vägkanter, alléer, utteråtgärder, åtgärder för grodor, vandringshinder för fisk vid statliga vägar, bullerstörda naturmiljöer, och faunapassager.

Naturskyddsföreningen

LONA-projekt om vilda pollinatörer, kurser i lieslätter samt lieslätter av ängsmark, naturvandringar och information om allemansrätten för utrikesfödda, natursnoksverksamhet, våtmarksprojekt samt väggkantsprojekt.

Nässjö kommun

Jobbar med framtagandet av informationsskyltar för trädkyrkogård/faunadepå. De lägger tyvärr ner naturskolan.

Några fler som medverkat var:

Cecilia Löf berättade om hur Atterviks jobbar med miljöarbete.

Lisa Weimann, Vattenenheten på Länsstyrelsen, berättade att

”Naturnära jobb! Jobbar med truminventeringar av enskilda vägar samt ev. kommunala vägar.

Information från Naturvårdsverket

[Verktyg som främjar åtgärder för grön infrastruktur \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

NV ska ta fram goda exempel på åtgärder som utförts och lägga ut dem på webben. De efterlyser exempel - hör av er om ni har tips!

Nya etappmål är på gång. Dock ej beslutade.

- Andelen hyggesritt skogsbruk ska öka för att förbättra skogens kvalitativa livsmiljöer för hotade arter.
- Betesmarker, våtmarker och småbiotoper i slättbygd ska bevaras, skötas och restaureras för att förbättra den ekologiska funktionaliteten.
- GI ska återskapas och restaureras i anslutning till bebyggelse, Natura 2000-områden och värdestrakter i den omfattning som anges i länsstyrelsernas handlingsplaner.
- GI ska tas hänsyn till i beslut om mark- och vattenanvändning så att den biologiska mångfalden stärks och förvaltas långsiktigt hållbart.

Länsstyrelsen planerar följande ansökningar:

- GI på fastighetsnivå – åtgärder i skog (skapa brynmiljöer, öka lövandelen, hyggesfritt skogsbruk), jordbrukslandskap (röjning i betesmarker, plantering av lönn, bränning, hamling av sälg, ask och asp) och kulturmiljön samt sammanställning av projektet.
- Åtgärder på Ryfors golfbana (placera ut insektshotell, sätta upp informationsskyltar, skapa ängar, bibädd av sand, sandskrapning, bränning)
- Riktad insats mot företag med mark i exploaterade områden (samarbetet med Atteviks och kommunen som i förlängningen ska leda till uppsökande verksamhet och information till aktuella företag).
- RASE-projekt i samarbete med Jägareförbundet. Uthägnader eller individskydd för rönn, asp, sälg och ek i grandominerat område.
- Åtgärder mot invasiva främmande arter i samarbete med Trafikverket.
- Samverkansprojekt Regionen med syfte att öka kunskapen om GI hos länets kommuner och upplysa om det underlag som finns hos Lst och hur det kan användas.

Här ligger alla webinarium: [Kalendarium - Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](https://www.naturvardsverket.se/kalendarium)

På gång inom GI på Länsstyrelsen

- GI på fastighetsnivå
 - Ekbäcksprojektet
 - Ören/Bunn
- Uppstart av ungdomsråd (Tenhults naturbruksgymnasium)

- Metrias artanalys. Utgår från ett så kallat förvaltningsindex som baseras på taxeringsvärdet. Detta indikerar in- eller utflytt i ett område. Områdena jämförs med lokaler för specifika arter. Utflytt – kan utgöra ett hot mot floran på grund av igenväxning. Inflytt – kan utgöra ett hot mot floran på grund av exploatering. Riktade åtgärder i de mest riskutsatta områdena kan sättas in.
- Utställning på Store Mosse.
- Samarbete pollinering/ÅGP, bland annat ängsvallsprojekt och åtgärder i kommunens ruderatmarker
- Företag med mark inom exploaterade områden
- Rätt info till rätt målgrupp
- Info om medel att söka. Bidragslista gjord men Lst och SKS ska också sammanställa en lista på goda exempel. De ska sedan läggas ut på relevanta webbplatser och sociala medier
- Fältvandringar för allmänheten
- Källorna till din gård, en kurs i hur man hittar mer kunskap om den egna gården på internet, till exempel genom Riksantikvarieämbetet, TUVA, historiska kartor, Länsstyrelsens karttjänst och Skogens pärlor.
- Åtgärder på golfbanor
- RASE-projekt
- Checklista för planprocessen
- Svenska kyrkan
- Samarbete med Regionen
 - Samverkan kring GI och EST i grönstrukturplan runt Eksjö och Värnamo sjukhus
 - Samverkan om kommande strukturbilder
 - Samverkan för att underlätta för länets kommuner att arbeta med GI
- Kommunikationsinsatser (bland annat medverkan på Södras och LRF:s medlemsmöten)
- Nationellt tillgänglighetsarbete av handlingsplanerna

Nyckelfaktorer och vägledningar

- Nyckelfaktorer för samhällsplanerare: Länsstyrelsen har lyft fram åtta av 46 nyckelfaktorer som är extra viktiga i tätortsnära områden. Förhoppningsvis kan detta vara en hjälp vid planering. Syftet är att tänka mer kring nyckelfaktorer i stort än arter.
- Vägledningar:

- Vägledning för jord- och skogsbruk: riktad till rådgivare inom jord- och skogsbruk samt markägare. Hjälpa att konkret jobba med GI, ger förslag på fysiska åtgärder.
- Vägledning för GI – klimatanpassning: riktad till samhällsplanerare. Lathund, sju olika steg.

Både nyckelfaktorerna och vägledningarna ligger nu på webben och som en nyhet på Länsstyrelsens Facebook och på LinkedIn.

Nyckelfaktorerna ligger här:

<https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/nyckelfaktorer>

Vägledningarna ligger här:

<https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/samhalle/planering-och-byggande/gron-infrastruktur/regional-handlingsplan.html#h-Vagledningar>

Invasiva främmande arter

- Uppdrag från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten
- Planer och åtgärder på gång – bruttolista finns
- Kommer att ske en kartläggning (vilka lokaler, vem äger marken, var finns de största spridningsriskerna, var prioritera åtgärder?)
- Projektledare: Yvonne Liljegren, biträdande: Maria Carlsson, styrgrupp: enhetschefer på Lst, arbetsgrupp: Naturavdelningen
- Extern samverkan genom bland annat en samverkansyta
-

Info från Gröna gruppen - omvärldsbevakning

Skötselenheten: stor medelstillsdelning:

- stora insatser i reservaten
- restaurering av våtmarker

Kulturmiljöenheten: Biologiskt kulturarv, ekosystem, naturtyper och arter som uppstått, utvecklats, eller gynnats genom människans nyttjande av landskapet, har uppmärksammas inom miljömålsarbetet.

Naturskydd och tillsyn:

- Ny strandskyddsremiss som kan innebära att det blir lättare att bygga i strandnära områden
- Skogsutredningen/äganderättsutredningen på remiss. Kan innebära att det blir svårare att bilda reservat

Enheten för ekologisk hållbarhet

- Klimatanpassning och klimatpåverkan på remiss

- Projekt FASTER. Ska leda till bättre tillgång till biogastankstationer och bättre laddinfrastruktur